

El Bon Pastor

Revista per a preveres

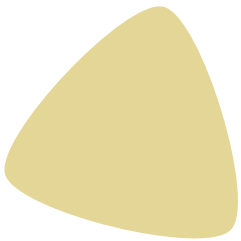
Núm. **85**
Gener de 2017
Any VIII

Equip promotor: Agustí Borrell, Norbert Miracle,
Xavier Morlans, Joan Planellas, Armand Puig.

Correcció lingüística: Joaquim Claver.

Disseny original: Albert Fortuny.

Dipòsit Legal T- 1085 - 2014
revistaelbonpastor@gmail.com
www.elbonpastor.cat

Si voleu col·laborar econòmicament en el sosteniment i difusió de
la revista podeu fer els vostres donatius a
La Caixa 2100-0272-33-0101212882

Moltes gràcies

Pòrtic	4
ARMAND PUIG I TÀRRECH	
Un sol cor i una sola ànima	7
El Seminari, escola d’humanitat i fe	
NORBERT MIRACLE I FIGUEROLA	
Presents com el llevat	10
Del «voler fer» al «deixar-me fer»	
JOSEP PERICH I SERRA	
Anunciar la Paraula	12
I venim a adorar-lo (Mt 2, 1-12)	
JOAN RAMON MARIN	
Al servei de l’altar	14
Espiritualitat litúrgica	
JOAN JOSEP MORÉ	
Deixebles de l’Evangeli	16
Carles de Foucauld i la mística de l’encarnació	
JORDI VILA I BORRÀS	
Reclinats sobre el pit del Senyor	18
Viure enmig dels altres homes com entre germans	
CARLOS GARCIA I TALARN	
Rentar els peus	19
Església missionera. Posem-nos a treballar	
JAUME SOY I AMARGANT	
Un bisbe ens parla	20
No Violència	
+ XAVIER NOVELL I GOMÀ	
Hem vist, hem llegit	21
Cinquantenari de la mort del Cardenal Anselm M. Albareda	
JOSEP MARIA SOLER	

Pasqua és la festa cristiana nodal i central. Nadal és la festa cristiana, segona i més popular. El ressò de l'anunci de la resurrecció del Crist dura cinquanta dies i s'estén fins a la solemnitat de la Pentecosta. El ressò de l'anunci del naixement de Jesús es perllonga durant tot el cicle nadalenc fins a la festa del Baptisme del Senyor. L'Evangeli de la resurrecció és el querigma cristià fonamental (vegeu Primera carta als Corintis 15,3-5: «Crist morí pels nostres pecats, com deien ja les Escripures... ressuscità el tercer dia, com deien ja les Escripures»). La fe cristiana s'afaiçona segons la confessió de Jesucrist mort i ressuscitat. L'Evangeli del Nadal es concreta en l'article del Símbol dels Apòstols «nasqué de Maria Verge» (vegeu Carta als Gàlates 4,5: «Déu envià el seu Fill, nascut d'una dona»). El misteri pasqual es focalitza en l'obra redemptora, mentre que el misteri de Nadal remet a l'encarnació del Verb o Paraula de Déu. Per això en la Sagrada Família l'arquitecte-teòleg Antoni Gaudí narra l'obra de la salvació en tres façanes –cadascuna amb tres portes– que són dedicades, respectivament, al misteri de l'encarnació (façana del Naixement), al misteri de la redempció (façana de la Passió) i al misteri de la parusia (façana de la Glòria).

Gaudí va començar a bastir la gran església per la façana dedicada a l'esclat de la vida/Vida, segons allò que llegim en la Primer carta de Joan: «Us anunciem allò que existia des del principi... allò que hem vist amb els nostres ulls... que hem tocat amb les nostres mans... Us parlem de la Paraula de la vida, ja que la vida s'ha manifestat» (1,1-2). Nadal és l'epifania de la Vida, sobreabundant i fecunda, que sosté tota vida, de la més petita a la més desenvolupada: com succeeix amb el sol, «res no s'escapa de la seva escalfor» (Salm 19,7), res no s'escapa de la calidesa del Verb de Déu, de la tendresa del Déu infinit.

La iconografia cristiana va elaborar una primera icona del naixement de Jesús, el Crist, en el decurs del primer mil·lenni. El misteri de l'encarnació es presenta reclòs en una imatge que mostra al bell mig la Mare de Déu ajaguda encara per mor del seu part recent. Al seu costat, hi ha l'infant Jesús faixat amb bolquers i posat en un sepulcre: la menjadora «s'ha tornat» un petit sarcòfag, per tal de mostrar la unitat del misteri cristià, la relació estreta entre Nadal i Pasqua, la identitat última de l'infant de Betlem, que no és cap altra que la del Senyor ressuscitat. Tres raigs lluminosos sorgeixen de les altures, del tron diví, en senyal del caràcter epifànic i trinitari del naixement de Jesús, aquell de qui es dirà «Tu ets el meu Fill» i sobre el qual davallarà l'Esperit Sant. Tots els personatges de la resta de la icona estan en relació amb l'Infant i la seva Mare, i les seves mirades s'orienten cap a ells: el món angèlic exulta i s'afanya a fer sentir la música del cosmos sobre el Senyor de la història; el pensament i la saviesa de les cultures del món, significades pels savis d'Orient, s'encaminen cap a l'establia on reposa el qui és la Saviesa de Déu; els pobres del Senyor, representats pels

pastors, escolten l'anunci de l'àngel i no dubten a córrer de pressa vers la petita ciutat de David; en el món creat que no és humà, els animals lloen el Fill de Déu amb la seva pròpia percepció mentre que les plantes florides indiquen que la natura es trasmuda quan li arriba el seu Creador. El misteri del Déu fet home en les entranyes d'una Mare verge és tan gran que pot ser objecte de temptació per part d'un fals vell que posa a dins el dubte. Josep, pensador, personifica les preguntes de l'intel·lecte humà davant un disegni diví allunyat dels paràmetres d'una pura racionalitat no sostinguda per la fe.

Aquesta icona teològica, la del primer mil·lenni, es veu enriquida per la icona del segon mil·lenni, la que va promoure profèticament Francesc d'Assís l'any 1223 a Greccio, la nit de Nadal. Sant Francesc, com ell mateix explica, «va voler veure, almenys una vegada, el naixement de l'Infant diví amb els seus propis ulls». Va demanar, doncs, a Giovanni Velita, el castlà o senyor de Greccio, que busqués una cova, hi fes construir una menjadora, hi entaforés un bou i una mula i convidés la gent de Greccio a representar els personatges del primer pessebre vivent de la història: la Mare de Déu, el nen Jesús, sant Josep, els pastors, els àngels... Hi acudí molta gent, entre companys de Francesc i habitants de la contrada, que van pujar a la cova amb llànties i torxes.

Francesc, que va proclamar en aquella ocasió l'Evangeli del naixement de Jesús (Lluc 2,1-20), va donar una dimensió nova al Nadal, acostant-lo al poble i introduint-lo a les ciutats i cases del món. La humanitat de Jesús, l'Infant pobre de Betlem, que neix enmig del fred de la nit, es feia evident en aquell primer pessebre. Francesc volia que el poble no quedés lluny del misteri de l'encarnació i va crear una segona icona, la icona narrativa del naixement de Jesús, fonamentada en els relats evangèlics, amb la força d'allò que es pot veure i tocar, sentir i escoltar. El Nadal d'aquest país, amb les seves meravelloses i profundes nades, els seus pessebres vivents, els pessebres casolans i les representacions dels Pastorets, que són pessebres teatrals, és fill del primer pessebre de Greccio. Catalunya és franciscana! El pessebre és una crida a l'emoció i a la sensibilitat, a tenir cura de l'Infant que plora, a fer camí amb els pastors i els reis i adorar l'Infant. Com diu la nadala: «Anem a Betlem a veure el Messies, anem a Betlem i l'adorarem».

Si la icona teològica del Nadal és la del primer mil·lenni, i la icona narrativa del pessebre és la del segon mil·lenni, el tercer mil·lenni ha començat la icona global del Nadal dels pobres. El dia de Nadal de l'any 1982 una quarantena de pobres es van aplegar a la nau de l'esplèndida basílica romana de Santa Maria in Trastevere, engalanada amb les altres dues icones del naixement de Jesús. Havien estat convidats per la Comunitat de Sant'Egidio, segons allò que es llegeix en Lluc 14,13: «Quan facis un banquet, convida-hi pobres, invàlids, coixos i cecs». Aquelles persones eren amics de diversos membres de la Comunitat i com a tals van ser cridats pel nom i van participar en aquell primer àpat nadalenc. El dinar era en darrer terme «una resposta a la demanda d'amor provinent de molts homes i dones, de molts pobres d'arreu del món» (del llibre *La Comida de Navidad*, p. 10, que es troba on-line en www.santegidio.org). En aquesta mateixa publicació s'afirma que més que organitzar un

dinar es tracta de posar junts un seguit de gestos que tenen un caràcter sacre ja que «manifesten l'honor envers el pobre, germà de Déu» (p. 11). Ens trobem en la tessitura de Mateu 25,40: «tot allò que fèieu a un d'aquests germans meus més petits, m'ho fèieu a mi». El dia de Nadal, els pobres són realment Jesús Infant que seu a taula.

Aquest darrer text es troba a l'interior d'una invitació: «Veni, beneïts del meu Pare, rebeu en herència el Regne que ell us tenia preparat des de la creació del món» (v. 34). Hi ha, doncs, una invitació a seure al banquet del Regne, que queda prefigurada per l'àpat nadalenc. El context no és l'eucarístic, però sí que ho és el lloc (sovint, una església) i la intenció de parar la taula dels pobres precisament allí on es participa de la taula de la Paraula i de la taula del sagrament del Pa i del Vi, del Cos i de la Sang del Senyor (vegeu *Dei Verbum* 21). Cert que la icona global del Nadal es pot materialitzar en una presó africana o en una residència d'avis d'Amèrica Llatina, però quan és així l'espai queda transformat i allò que era indret de dolor es converteix en indret de joia i d'esperança: Jesús és nat!

Aquesta joia, viscuda en família, arriba al qui serveix el dinar i al qui és servit: no hi ha distinció entre l'un i l'altre. Nadal és una crida a construir una taula que va d'un cap a l'altre de món, precisament aquell dia en què sembla que tothom s'ha de trobar amb la família de la sang. Diu la dita: «Per Nadal, cada ovella al seu corral». Hi ha, però, qui no té corral tot i ser ovella. Per això el dinar de Nadal celebrat amb els pobres, és la icona d'una Església que té cura dels descartats, dels rebutjats, dels invisibles, i que el dia de Nadal els aplega com a gran poble –enguany 200.000 arreu del món! La icona global dels pobres, com les icones teològica i narrativa, expliquen el Nadal, la festa de l'encarnació del Fill de Déu, fet pobre entre els pobres. L'Església en sortida del papa Francesc passa necessàriament pels més petits.

Bon any 2017!

ARMAND PUIG I TÀRRECH

Rector de l'Ateneu Universitari Sant Pacià

El Seminari, escola d'humanitat i fe

Dos dies després de signar la nova *Ratio Fundamentalis Institutionis Sacerdotalis*, el papa Francesc rebia la comunitat del Pontifici Seminari Regional Pius XI de la Puglia. En el discurs escrit que els va lliurar llegim: «és necessari preparar-se per ser abans de res homes de relació. Amb Crist, amb els germans amb els qui compartim el ministeri i la fe, amb totes les persones que ens trobem en la vida!».

Francesc amb molta freqüència insisteix en la idea que el prevere, en el nostre temps, està cridat a ser un home de relació i de proximitat: proper a Crist, i proper als germans; que sàpiga relacionar-se amb Ell i amb ells; que visqui el seu ministeri pastoral en l'amor a Déu i als homes. Com ha afirmat Mons. Patrón, secretari per als Seminaris de la Congregació per al Clergat, «els dos amors, integrats entre si, representen l'essència del ministeri presbiteral i mai han de separar-se».

La nova Ràtio que acaba de ser aprovada pel papa Francesc en la significativa data de la solemnitat de la Immaculada Concepció de Maria, fonamenta sòlidament i gradualment la formació del deixeble de Jesús, «home de relació», que ha estat cridat a ser «pastor», a imatge de Crist, «el Bon Pastor».

La Ratio recull les grans intuïcions sobre la identitat presbiteral del que ha estat el document clau per a la formació sacerdotal, *Pastores dabo vobis* (1992) de sant Joan Pau II i afegeix les contribucions magisterials dels últims anys i especialment els accents sobre el ministeri ordenat que el papa Francesc ha aportat en els seus continus missatges als preveres i seminaristes: l'«ungit» que surt a experimentar la seva unció perquè aquesta sigui fecunda; el «servent» que renta els peus als germans més febles; el «samarità» que s'acosta i inclina davant l'home ferit; l'«home de frontera» cridat a evangelitzar des del diàleg; el «pastor» amb entranyes de misericòrdia i una mirada amorosa al món al que és enviat, a imitació del Bon Pastor.

Un procés únic i gradual

El procés formatiu en el seminari presenta un important canvi de perspectiva i expressament no vol ser un simple procés acadèmic, s'inicia amb una etapa propedèutica, «amb una identitat i una proposta formativa específiques, que és presentada com a necessària i obligatòria» (RFIS, Introducció). Aquesta és una destacada novetat de la Ratio: una etapa no major de dos anys ni menor d'un, vàlida i necessària per a tots els candidats, sigui quina sigui la seva procedència.

L'etapa que es defineix com a formació discipular, no inferior a dos anys, i que comprèn el període dels estudis filosòfics, ha de permetre «amb l'ajuda de l'Esperit Sant, un treball sis-

temàtic sobre la personalitat dels seminaristes» (RFIS 63). Al final d'aquesta etapa, que ha de ser «justament valorada i compresa en la seva específica finalitat» (RFIS 66), si el seminarista ha aconseguit la suficient maduresa, podrà ser admès entre els candidats a ordes.

L'etapa de configuració, de quatre anys de durada, dedicada especialment a l'estudi de la teologia, ha d'aconseguir que el seminarista de forma gradual configuri la seva espiritualitat a la del Bon Pastor que s'ofereix «a si mateix en la cura pastoral del Poble de Déu» (RFIS 69). Durant aquesta etapa el seminarista ha d'harmonitzar l'aprenentatge teològic amb una sòlida vida d'oració i conformar la maduresa humana amb l'espiritual. Al llarg d'aquesta etapa, el seminarista pot rebre els ministeris del lectorat i acolitat «disposant-se millor per al futur servei de la Paraula i de l'altar» (RFIS 72).

L'etapa pastoral o de síntesi vocacional tindrà una durada i modalitat variable. Inclou dos aspectes essencials: la inserció en una comunitat cristiana com a servidor i col·laborador en la missió pastoral de la parròquia, i la recepció del diaconat i el presbiterat.

La Ratio assenyala que l'«experiència discipular dels qui són cridats al sacerdoci no s'interromp mai», per això és necessari tenir present l'anomenada formació permanent que troba el seu primer àmbit de formació en la fraternitat presbiteral, especialment necessària durant els anys que segueixen a l'ordenació. Segurament, a partir de l'experiència del període postconciliar, la Ratio ens recorda la importància per als joves sacerdots que aprenguin a col·laborar pastoralment amb els diversos agents i a compartir les seves experiències ministerials amb altres preveres de la mateixa generació.

És interessant l'elenc de nous desafiaments concernents al ministeri i a la vida del prevere que poden emergir després d'alguns anys d'experiència pastoral (RFIS 84), així com també l'exposició de les modalitats que donen forma concreta a la fraternitat sacramental, algunes de les quals poden i han de proposar-se ja des de la formació inicial (RFIS 88).

Un procés integral

La Ràtio proposa un creixement del seminarista que atengui harmònica i simultàniament les quatre dimensions de la formació que s'ordenen a la transformació del cor del seminarista, per adequar-se a la imatge del cor de Crist i comunicar amb la seva vida la caritat pastoral: la dimensió humana, la dimensió espiritual, la dimensió intel·lectual i la dimensió pastoral.

La formació integral, segons la Ratio, té dos fils conductors que uneixen les quatre dimensions: la comunitat cristiana de la qual el seminarista prové i que està cridat a servir després de la seva ordenació, i l'impuls missioner que ha d'animar i vivificar el sacerdot.

Destaca la insistència en la dimensió humana, que és la «base necessària i dinàmica de tota la vida presbiteral» (RFIS 89) per aconseguir que els seminaristes siguin persones humanament equilibrades i estables. La Ratio introdueix dos elements nous a tenir en compte: l'àmbit estètic, que ha de portar a educar el «sentit de la bellesa» i, en l'àmbit social, la insistència en la millora de la «capacitat relacional» del seminarista (RFIS 94). Tal com el papa Francesc ens recorda constantment, el prevere no és un funcionari del sagrat, sinó un

deixeble «enamorat del seu Senyor i constantment en el seu seguiment», per això la dimensió espiritual ha de fundar-se en l'íntima relació amb Déu i en la configuració amb Crist Bon Pastor. La Ratio insisteix, citant el magisteri de Benet XVI, que «en el procés de maduració espiritual, la relació amb la Paraula de Déu té un lloc eminent» (RFIS 103).

La dimensió intel·lectual és presentada no simplement com un instrument d'adquisició de coneixements o cultura, sinó com un aprenentatge al servei de la pastoral que acompanya els preveres perquè puguin estar atents a l'escolta de la Paraula i a «aprendre a escutar els signes dels temps» (RFIS 117).

La formació dels futurs preveres ha de tenir un caràcter específicament pastoral, com ja destacava *Pastores dabo vobis*, però s'accentua la imatge del prevere com a «bon samarità», capaç de fer una «lectura profunda de la realitat» (RFIS 120).

Un procés de discerniment vocacional

El discerniment és un dels eixos del procés formatiu del seminarista. L'acompanyament personal té com a finalitat principal «realitzar el discerniment vocacional i formar el deixeble missioner» (RFIS 44).

Especialment important en el discerniment és el moment de l'admissió d'un nou seminarista que ha de ser molt «atenta» segons ens diu la Ratio. Serà molt necessari constatar que el candidat ha viscut ja una experiència de fe, de pertinença eclesial i de compromís apostòlic; gaudeix de salut física i psíquica; i té una suficient capacitat intel·lectual per als estudis eclesiàstics.

El discerniment al llarg del període de formació permet apreciar si el seminarista dóna proves d'un veritable i positiu progrés en el seu camí vocacional, de tal manera que estigui disposat a seguir Jesucrist com a deixeble i missioner tota la seva vida, conscient de les exigències i compromisos que comporta el ministeri presbiteral. És interessant la importància que la Ratio concedeix a la dimensió comunitària en el procés d'acompanyament i discerniment vocacional. «L'experiència de la vida comunitària és un instrument preciós i ineludible en la formació dels qui hauran de, en el futur, exercitar una veritable paternitat espiritual» (RFIS 55).

En aquest punt, als bisbes i als formadors se'ns demana que les exigències de la formació es mantinguin fermes encara que això afecti el nombre de seminaristes o les necessitats pastorals de l'Església local.

Sobre la base d'aquesta *Ratio fundamentalis institutionis sacerdotalis*, la Conferència Episcopal Espanyola elaborarà la seva pròpia *Ratio nationalis* que haurà de ser observada en tots els seminaris diocesans i interdiocesans perquè siguin per als nostres futurs sacerdots veritables «escoles d'humanitat i fe per fer madurar la conformació amb Crist» (RFIS 99).

NORBERT MIRACLE I FIGUEROLA

*Prevere de l'arquebisbat de Tarragona
Rector del Seminari Major Interdiocesà*

Del «voler fer» al «deixar-me fer»

De l'optimisme amb "cava"...

Quan tenia 17 anys, s'inicià el **Concili Vaticà II**(1962-1965). Teníem el pressentiment que s'estava gestant un canvi polític i eclesial de primer ordre. Estàvem disposats a ser-ne, no espectadors, sinó protagonistes. En el menjador del seminari, mentre esmorzàvem, el nostre superior Mn. Modest Prats, ens traduïa la crònica del dia anterior, del diari "Le monde", relatant les incidències del Concili. Amb motiu de la clausura, excepcionalment, destapàrem xampany. Intuíem que l' Església podia fer un tomb en la direcció que volia el papa Joan XXIII quan el va convocar.

Simultàniament, en el Seminari Major tinguérem l'oportunitat de col·laborar, els caps de setmana, en la **pastoral dels barris** suburbials de Girona. Els rectors que ens acollien eren uns testimonis admirables: il·lusió evangelitzadora, austeritat, compromís social, treball en equip...

L'eufòria post-conciliar no va durar massa. Alguns dels canvis esperats no s'acabaren de produir i començà l'hemorràgia de les **secularitzacions** de molts capellans i de secularització cultural i social del nostre país.

El **Concili Provincial Tarraconense** (1995) coronà uns anys de consultes diocesanes pastorals a tots nivells. Qüestionaris i enquestes eren el plat del dia. Molts capellans hi creiem. Aquest Concili, tot i que va ser una experiència eclesial de primer ordre, malauradament s'hi va fer popular l'anomenat "calaix de l'abat", preludi d'un dificultós aterratge de les propostes aprovades.

...a l'esperança amb "sanguis"

Retornant als meus primers anys de capellà, i en aquell clima de secularitzacions, sortosament el bisbe Jaume Camprodon em demanà que fes de consiliari al Rusc de Tordera (Comunitat de l'Arca de Jean Vanier amb discapacitats psíquics). A poc a poc vaig anar reorientant la meva voluntarista empena evangelitzadora. Ja no posava tant l'accent en l'organització pastoral, com en el tenir en compte els més febles del meu entorn. L'espiritualitat de Jean Vanier m'ajudà a redescobrir, en paraules d'ell, que "*el pobre no és un problema sinó una font de vida*" i un autèntic "sagrari".

Aquesta sotragada espiritual crec que desencadenà els meus futurs destins, sempre en suburbis o en barris d'immigració. Sense adonar-me'n, em vaig trobar iniciant grups de la JOC i formant part d'un grup de consiliaris d'aquest moviment. En aquest context vaig assaborir el testimoni evangèlic extraordinari de diferents consiliaris nacionals de la JOC. A través

d'algun d'ells vaig conèixer l'espiritualitat dels capellans del Pradó i del seu fundador el prevere diocesà Antoni Chevrier. Actualment m'espero amb fruïció, cada mes, trobar-me amb els sis o set capellans de la diòcesis per compartir un estudi d'Evangelí, d'acord amb la proposta anual del Pradó.

Si Jean Vanier m'ajudà a veure *Jesús en el pobre*, Antoni Chevrier m'està ajudant a contemplar l'atractiu del *Jesús-pobre*. El meu horitzó és anar-me identificant amb aquest Jesús i , a partir d'ell, tenir una mirada lluminosa i compromesa en el meu servei pastoral. Com diu Chevrier, el prevere és un home **despullat (el pessebre)**, un home **crucificat (la creu)** i un home **menjat (eucaristia)**. Aquest voldria que fos el meu *disc dur* com a prevere diocesà. Els que em coneixeu ja sabeu com n'estic de lluny encara, d'aquest propòsit!

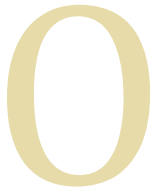
Si en els meus anys joves "el voler fer" pastoral, quasi compulsiu, em portava de corcoll, ara als meus 70 anys , més serenament, procuro "deixar-me" impregnar de Jesús, que la iniciativa sigui més seva que meva i transparentar-lo en el meu entorn. Tenint clar això, aquells impossibles eclesials i socials que semblen infranquejables els miro amb més misericòrdia que indignació. Nosaltres no tenim l'exclusiva de les coses de Déu. Ell, sense fer soroll, treballa al cor de totes les persones i de la història al seu ritme, no al nostre. El seu projecte té futur. Garantia?: *-Per què busqueu entre els morts aquell qui viu? No és aquí ha ressuscitat (Lc.24,6).*

JOSEP PERICH I SERRA

Prevere del bisbat de Girona

Rector de les parròquies de la Sagrada Família i Santa Teresa de Blanes

I venim a adorar-lo (Mt 2, 1-12)

O Verb! O Crist!

Que en sou de bell! Que en sou de gran!

Qui us sabrà conèixer? Qui us podrà comprendre?

Feu, o Crist, que jo us conegui, que jo us estimi...

L'esplai de la parròquia ha decidit participar en la cavalcada de reis de Sant Boi amb una carrossa. Pel que observo, la participació representa una feinada enorme. Molt enorme! Moltes hores de reunions i de feina. Molta implicació. Molta mà esquerra –o no tan esquerra– per «enredar» els pares dels infants a col·laborar... gent que s'ho pren amb ganes, gent que s'escaqueja, gent que no pot... i el dia de la cavalcada tothom sortirem «a veure els reis», els carrers estaran plens de gent amb la canalla per veure els reis... Sort de la il·lusió que ens fa viure!

Un diumenge de l'Advent passat escoltàvem el que Jesús deia a propòsit de Joan Baptista: «Què heu sortit a veure al desert?» Què hem sortit a veure pels carrers el dia 5? Jesús continua dient: «Heu sortit a veure una canya sacsejada pel vent? Doncs, què hi heu sortit a veure? Un home vestit delicadament? Els qui porten vestits delicats viuen als palaus dels reis. Doncs, què hi heu sortit a veure? Un profeta? Sí, ho puc ben dir, i més que profeta.» L'evangeli de Mt 2,1-12 explica d'uns savis d'Orient arribats a Jerusalem que volen saber on és el rei del jueus. Els qui porten vestits delicats viuen als palaus dels reis. Què hem sortit a veure? Més que un profeta!

Ens hem passat l'Advent, almenys jo, dient que ens havíem de preparar per acollir Jesús que ve a nosaltres. Molt bé, Jesús ja ha vingut, ja ha nascut. Ja l'hem acollit, el millor que hem pogut. I ara què? L'episodi dels savis d'Orient comença dient: «Després que Jesús va néixer a Betlem de Judea...» L'evangeli testimonia que «després del naixement de Jesús» hi ha gent que busca Jesús. Un tros més enllà l'evangeli explica que Herodes havia fet càlculs, segons les indicacions dels savis d'Orient: Jesús tenia almenys dos anys, si no en tenia més! Mare, meva... però si aquest Jesús ja caminava, i potser ja anava a l'escola i tot! Queda clar, doncs, que no n'hi ha prou amb contemplar el naixement de Jesús. El següent pas consisteix a: *Hem vist sortir a l'Orient la seva estrella i venim a adorar-lo.* I efectivament, *van entrar a la casa, veieren el nen amb Maria, la seva mare, es prostraren a terra i el van adorar.* És a dir, després de contemplar Jesús, cal seguir-lo. Dues condicions per seguir Jesús: veure'l i alegrar-se. *Hem vist sortir a l'Orient la seva estrella... Llavors l'estrella que havien vist sortir a l'Orient començà a avançar davant d'ells, fins que s'aturà damunt el lloc on era l'infant. L'alegria que tingueren en veure l'estrella va ser immensa.* Aquest «veure» comporta un procés.

De veure l'estrella a l'Orient fins a veure el nen amb Maria. L'alegria és la conseqüència d'aquest procés. L'estrella que han vist a l'Orient els acompanya o els guia fins a aturar-se damunt d'on era l'infant. A partir d'aquest moment esclata l'alegria. Tota la llum resplendeix des de l'infant. La finalitat del veure i de l'alegrar-se és l'ofrena dels regals, és a dir, l'ofrena d'ells mateixos. L'estrella de l'Orient deixa de tenir importància. L'estel havia dut els savis fins a Jerusalem. *On és el rei dels jueus que ha nascut?* No saben que l'emperador August havia donat el títol de «rei dels jueus», amb tots els territoris corresponents, a Herodes el Gran? Irònicament serà el mateix Herodes qui farà anar els savis fins a Betlem.

Dues condicions més per seguir Jesús: preguntar a les Escriptures i deixar-se interpel·lar. *Herodes va convocar tots els grans sacerdots i els mestres de la Llei que hi havia entre el poble i els preguntava on havia de néixer el Messies. Ells li respongueren: «A Betlem de Judea. Així ho ha escrit el profeta (cf. Mi 5,1-3)... Després Herodes encaminà els savis a Betlem dient-los: «Aneu i informeu-vos amb exactitud d'aquest infant.»* També en aquesta ocasió els savis fan un procés. Gràcies a la informació que Herodes ha tret de l'Escriptura a través d'uns intermediaris especialistes, els savis podran i hauran d'informar-se amb exactitud directament de l'infant. Escrustar l'Escriptura, però escrustar Jesús.

La conseqüència d'aquest procés és la interpel·lació. L'Escriptura s'encarnarà en la paraula que els savis contaràn a altres. *Quan l'haureu trobat, feu-m'ho saber.* La finalitat és que altres no s'equivoquin de rei. És en la creu on es torna a anomenar Jesús com a «rei dels jueus», ara per part del governador romà. Els savis no han de tornar a Herodes a explicar-li res. Més aviat, han de tornar al seu país i contar a la seva gent el Jesús que han trobat i al qual s'han ofert.

A l'endimoniament de Gèrasa (Mc 5,19) li passa una cosa semblant: «Vés a casa teva, amb els teus, i anuncia'ls tot el que el Senyor t'ha fet i com s'ha compadit de tu.» Lluc ofereix l'evangeli amb la mateixa actitud dels savis d'Orient: «Ara jo, havent-me *informat minuciosament* de tot des dels orígens, he decidit d'escriure-t'ho, il·lustre Teòfil, en una narració ordenada, *perquè constatis la solidesa* de l'ensenyament que has rebut» (Lc 1,3-4). El que hem sortit a veure, aquell a qui hem sortit a seguir, és el qui oferirem com a testimoni evangèlic.

JOAN RAMON MARÍN

*Prevere del bisbat de Sant Feliu de Llobregat
Professor de la Facultat de Teologia de Catalunya*

Espiritualitat litúrgica

F Fa uns dies rellegia el llibre de Matías Augé, *Liturgia. Historia. Celebración. Teología. Espiritualidad*, publicat per primer cop l'any 1992 en italià. En un dels darrers capítols tracta un tema que és força important però poc conegut, l'espiritualitat litúrgica.

Augé la defineix como una actitud permanent o un estil de vida en el qual el cristià es va identificant amb Crist. Certament no hem de veure l'espiritualitat litúrgica en oposició a d'altres tipus d'espiritualitats, sinó com aquella especificitat que ha d'estar en tota espiritualitat cristiana. Tal com diu SC 7:

“La litúrgia és l'exercici del sacerdoci de Crist, i en ella, es realitza la santificació de l'home” (SC7).

Així l'experiència espiritual cristiana no es realitza d'una manera neutra o mecànica, en ella s'han de desenvolupar aquells elements fonamentals del bagatge comú de la vida cristiana.

Recullo a continuació algunes idees del llibre que ens poden fer reflexionar.

Com en tota acció litúrgica hem de partir de la *Paraula de Déu*, ja que en ella es té l'anunci constant de la salvació present i operant en el misteri litúrgic.

Una espiritualitat que parteix necessàriament de Crist, però que desemboca necessàriament en la Trinitat. Què parteix del Pare, del qual Crist és revelador, i en l'Esperit que ell promet i envia. Per això l'espiritualitat litúrgica manifesta contínuament la dimensió trinitària, del misteri de salvació. Així, la litúrgia és una escola on s'aprèn de manera constant el pla salvífic, que des de tota l'eternitat existeix en Déu, i és la forma de la seva realització, primer en Crist, i després, mitjançant l'Esperit, en nosaltres.

Una espiritualitat eclesial i sacramental. La litúrgia assenyala la dimensió comunitària de l'experiència cristiana. La dimensió eclesiològica de la litúrgia es fa present d'una manera particular en la celebració dels sacraments. D'ells neix una assimilació amb la persona de Crist, és a dir, imitar o testimoniar en la vida allò que es celebra en el sacrament. Des d'aquesta perspectiva l'espiritualitat litúrgica és un continu estímulo per tal que el creient conformi en la seva vida tot el que està celebrant. Per tant, no cal veure els sacraments com un mitjà per a realitzar un contacte més o menys profund amb la persona de Crist, o una forma d'establir un col·loqui interior amb ell, sinó que es considera el punt d'inserció que és, al mateix temps, comunicació del misteri i causa d'assimilació a Crist.

Una espiritualitat pasqual. L'espiritualitat litúrgica es fonamenta en el misteri pasqual en tant que aquest és la síntesi de tota la revelació-salvació. La història de la salvació centrada en el misteri de Crist troba el seu compliment, la seva realització i el seu centre en la Pas-

qua. Aquesta visió unitària no la trobem sols en la Bíblia o en la història de la salvació, també és present en la litúrgia, ja que en ella se celebra sempre el misteri pasqual. La litúrgia tendeix essencialment a fer-nos viure la salvació del misteri pasqual en cada un dels seus moments i ho fa actualitzant en nosaltres el misteri pasqual pres en el seu moment culminant: la mort i la resurrecció de Crist.

I una espiritualitat mistagògica. Sabem que la litúrgia no ha de ser l'ocasió per presentar una idea o oferir un exemple moralitzador que cal imitar, sinó que és el moment adequat per entrar en contacte amb el misteri salvador de Déu, en Crist, i així anar transformant la nostra vida.

Per tant, totes les celebracions litúrgiques realitzades durant l'any han de dur-nos a viure més i més aquests aspectes. El cristià, celebrant el Misteri, celebra el do de la vida en Déu, que ell va voler manifestar i comunicar a la humanitat en el seu Fill, mort i ressuscitat. La vivència espiritual de la litúrgia ens ha de fer comprendre i viure cada cop més el misteri de Crist actualitzat en els diferents moments de la celebració litúrgica, especialment en els sacraments.

JOAN JOSEP MORÉ, SDB

Professor de la Facultat de Teologia de Catalunya

Carles de Foucauld i la mística de l'encarnació

El propassat 1 de desembre s'ha complert el primer centenari de la mort del beat Carles de Foucauld (1858 - 1916), prevere francès assassinat a trets a Tamanrasset (Algèria).

El fil de la seva vida és ple de nusos: nascut a Estrasburg en una família noble de tradició militar, orfe als sis anys, joventut inestable i descreguda, novell tinent indisciplinat, apartat de l'exèrcit per conducta immoral...

Una llarga i perillosa exploració del Marroc, país en aquell temps tancat als europeus, li va valer la medalla d'or de la Societat de Geografia de París i el va centrar humanament. El testimoni de vida cristiana de la seva cosina Marie de Bondy el va dur a interessar-se per la fe, en pensar que una dona tan bona i intel·ligent no podia fonamentar la seva vida en una ximpleria. Així va ser com es va posar en contacte amb mossèn Henri Huvelin a l'església de Sant Agustí de París (1886). Es va confessar, va combregar i va comprendre que ja no podia fer altra cosa que viure lliurat del tot a Déu.

En el procés de recerca del lloc on podia realitzar la seva vocació, mossèn Huvelin, que havia esdevingut el seu director espiritual, li va proposar de fer un pelegrinatge a Terra Santa (1888-89). L'experiència el va marcar fins al punt que, després de viure set anys com a monjo trapenc a França i a Síria (1890-97), es va sentir cridat a anar a Natzaret per tal d'imitar tant com fos possible la vida oculta de Jesús.

L'espiritualitat de Carles de Foucauld, el "germà universal", es pot definir com una mística de l'Encarnació. Convençut que el Déu totpoderós hauria pogut redimir-nos amb un simple decret de la seva majestat, el beat Carles resta sempre astorat pel fet que el Senyor de l'univers hagi volgut abaixar-se fins al punt d'assumir la naturalesa humana, viure com un pobre i morir com un proscrit.

Avui dia és patrimoni comú de la cristologia que la mort de Jesús en creu no va ser un accident sinó conseqüència de les seves opcions i la seva manera de viure. Per això, si volem participar de la seva mort i resurrecció, hem d'identificar-nos amb el seu estil de vida. No es tracta d'una imitació al peu de la lletra, del tot impossible en un món tan diferent al de fa vint segles, sinó de procurar respondre en tota ocasió a la pregunta: ¿què faria ara Jesús en el meu lloc?

Ara bé, normalment només tenim en compte el temps de la "vida pública" de Jesús: la predicació, els miracles, la vida itinerant, el grup de deixebles... Ens passa per alt l'anomenada "vida oculta", que no ho és perquè Jesús estigués amagat sinó perquè va viure la normalitat anònima de la immensa majoria de la gent. Jesús hauria pogut aparèixer de cop i volta a la

riba del Jordà, on Joan batejava, i estalviar-se el llarg procés d'aprenentatge i maduració humana que suposa la infància i joventut de qualsevol ésser humà. Si no ho va fer, segons el germà Carles, és perquè la vida senzilla de família, la convivència amb els veïns, l'esforç del treball de cada dia... formen part també del pla de salvació.

Aquesta mística de l'Encarnació, que ateny tots els batejats, implica que la militància cristiana no es pot limitar a un sol aspecte de la vida. Quan som ordenats preveres no deixem de ser membres d'una família, veïns d'un poble o barri, ciutadans d'un país i ovelles del ramat. Els aspectes més domèstics i menys ministerials de la nostra vida no poden restar al marge de la identificació amb Crist a la qual hem estat cridats. Si Jesús es va encarnar fins al mínim detall, no sols en allò que és comú a tota la humanitat sinó també en el que era específic a la societat jueva del seu temps, nosaltres, ministres seus, no podem fer la impressió de ser uns éssers baixats directament del cel a la parròquia, indiferents a les preocupacions dels nostres conciutadans o aliens a la seva cultura, ni ens podem permetre que cap aspecte de la nostra vida, per privat o ocult que sembli, resti al marge de la llum que Jesús hi ha vingut a portar.

JORDI VILA I BORRÀS

*Prevere de l'arquebisbat de Tarragona, germà de la Fraternitat de Natzaret
Rector de la parròquia de Sant Esteve de Vilaseca*

Viure enmig dels altres homes com entre germans

El Decret *Presbyterorum Ordinis* del Concili Vaticà II sobre el ministeri i la vida dels preveres en el capítol primer, sobre el presbiterat en la missió de l'Església, afirma en el punt tercer, verset 19: «No podrien ser ministres de Crist si no fossin testimonis i dispensadors d'una vida diversa de la terrenal; però tampoc no podrien servir els homes si fossin estranys a la vida i a l'ambient d'aquests».

Com a preveres hem estat cridats, consagrats i enviats a testimoniar i oferir la vida nova del Crist, constituït Gran Sacerdot per sempre. Ell ens ha ensenyat a mirar la realitat amb els ulls de Déu-Pare, i la seva mirada sempre és d'acolliment, amor i perdó.

També ser testimonis comporta seguir Crist Crucificat i Ressuscitat. Petjades a voltes de rebuig i incomprensió assumint-ho amb fe i esperança, mai en la queixa o menyspreu sinó confiant sempre perquè hi ha un temps de sembrar, el nostre, i un temps de recollir, el de Déu. I dispensadors de l'obra de la Salvació en l'anunci de la Paraula i de la celebració joiosa dels sacraments malgrat la resistència o indiferència que podem veure en les múltiples celebracions que portem a terme. Som invitats a viure sempre en tensió en la nostra identificació amb el Crist, Sacerdot, Mestre i Pastor.

Eixa vida sacerdotal que portem se'ns ha donat com a regal que cal agrair i mantenir tornant sempre a les fonts de la nostra crida vocacional quan el Senyor ens parlà a cau d'orella i per la seva gràcia vàrem dir: sóc aquí, el dia de la nostra ordenació, revifant el do que rebérem per la imposició de les mans.

Vivim el nostre ésser sacerdotal en el món, que per a cadascú de nosaltres és un trosset del Poble de Déu que se'ns ha confiat com a cooperadors del ministeri episcopal. I aquí ens trobem en la tasca de ser atents en el tracte.

Nosaltres mirem, però a nosaltres ens miren en el nostre tracte social. D'ací que el text conciliar ens parla de «virtuts que amb raó són molt apreciades en la societat humana com ara la bonesa, la sinceritat, la fermesa d'esperit i la constància, l'assídua sol·licitud per la justícia, la cordialitat». Algú ha escrit que aquestes virtuts representen el primer pont, el primer instrument real de comunió i mitjà de diàleg amb els homes de tot temps i de qualsevol societat.

I el prevere és cridat a construir ponts per a cercar de «reconduir també les que no són d'aquest ramat a fi que també aquestes escoltin la veu de Crist i hi hagi un sol ramat i un sol pastor».

CARLOS GARCIA I TALARN

*Prevere de del bisbat de Tortosa
Rector de la parròquia de Sant Bartomeu de Benicarló*

Església missionera. Posem-nos a treballar

El dia 22 de gener, l'Església universal celebra la Jornada de la Infància Missionera. Neix l'any 1843 per iniciativa de Mons. Forbin Janson, bisbe de Nancy (França), i deu anys més tard es va estendre a tot Espanya. El 1922, el Sant Pare Pius XI la va constituir com a Obra Pontifícia per suscitar en els infants del món amb l'oració i la col·laboració econòmica, i alhora promoure entre els pares, catequistes i educadors, la difusió de la dimensió missionera universal.

Enguany el lema és: **SEGUEIX-ME**

Tots nosaltres tenim necessitat d'expressar les nostres vivències més profundes. És la llum transformadora de la paraula de Déu i la trobada amb Crist que ens mou a parlar. Fer descobrir el seu Rostre amorós als més petits és el nostre compromís cristià missioner com a Església.

Donar a conèixer la bellesa de la història de la salvació; viure el do de la fe, que el baptisme omple com a do universal; obrir-les al sentit esperançador de la bona nova, els farà constructors d'un món més just i lliure.

La Infància Missionera els ajuda a descobrir elements religiosos presents en el món i en l'àmbit de la missió, suscitant actituds cristianes bàsiques com l'amor, el servei, la generositat, la veritat...

La història de la missió evangelitzadora de l'Església és la història de cada missioner i de cada comunitat cristiana que neix i creix on la llavor de l'evangeli ha arribat en el cor de les persones.

És curiós que per iniciar l'obra de la redempció i fer honor al nom de Jesús, Salvador, ell prengué la forma d'un infant.

L'hem contemplat així durant el temps de Nadal i Epifania, i ara se'ns convida a viure aquesta jornada, en què, tot recordant el primer missioner, s'urgeix els infants a continuar la tasca per ell iniciada: Proclamar la bona nova. **Vine i segueix-me.**

És un camí que fem en companyia, grans i petits. A la missió el gran fa despertar responsabilitats i s'engresca amb il·lusió i generositat dels infants.

JAUME SOY I AMARGANT

*Prevere del bisbat d'Urgell
Delegat diocesà de missions*

No violència

Avui fa 50 anys de la primera Jornada Mundial de la Pau, instituïda pel beat Pau VI en plena guerra freda. El papa Francesc, en el missatge d'enguany, citant aquell primer missatge, conclou: "impressiona l'actualitat d'aquestes paraules, que avui són igualment importants i urgents com fa cinquanta anys". I ell ho signava el dia 8 de desembre passat, abans de la cruelíssima i dramàtica conquesta d'Alep, dels angoixants atemptats de Berlin i Ankara. Nosaltres hi podríem afegir: enmig de colpidors assassinats a casa nostra –una dona gran en una de les nostres parròquies a mans d'un veí pertorbat, l'assassinat que un periodista rellevant va perpetrar contra la seva esposa...!

El Papa fa una crida a la no-violència activa com estratègia única i real per a la construcció d'una pau justa i duradora. Desemmascara totes les intervencions armades, totes les repressions violentes, totes les accions de força, fins i tot en el si de les famílies, com a camí per assolir la pau.

Tots ho sabem: la violència engendra violència. La ira pròpia encén la ira de l'altre i el seu apaivagament per la vida de la força engendra aquell ressentiment i esperit de venjança que alimenta sense fi les violències i les injustícies del futur.

El Papa no es queda en consideracions sobre una ètica política fonamentada en la no-violència activa, sinó que invita a tots i cadascun de nosaltres a ser artesans de pau. Mostra que l'origen de tota violència es troba en el cor de cada persona i, per tant, la llar familiar és l'obrador de la pau, fins i tot de la pau mundial: "la família és l'espai indispensable en el qual els cònjuges, pares i fills, germans i germanes aprenen a comunicar-se i a cuidar-se els uns als altres de manera desinteressada, i on els desacords o, fins i tot, els conflictes han de ser superats no amb la força, sinó amb el diàleg, el respecte, la recerca del bé de l'altre, la misericòrdia i el perdó".

Tots, aquestes festes, ens asseiem a taula amb la família més propera. Alguns heu sentit de nou la punxada de no parlar-vos amb els germans des de la mort dels pares. No pocs heu reviscut el dolor del divorci propi o dels pares. Sabem prou bé si el diàleg de sobretaula sobre temes d'actualitat genera una escolta serena i amorosa o bé un contrast crispat i conflictiu. Com diu el Papa: "les polítiques de no violència han de començar dins dels murs de casa per després estendre's a tota la família humana". Per això, fem nostra la seva crida: "el 2017, comprometem-nos amb la nostra pregària i acció a ser persones que apartin del seu cor, de les seves paraules i dels seus gestos la violència, i a construir comunitats no violentes, que tinguin cura de la casa comuna".

+XAVIER NOVELL

Bisbe de Solsona

CINQUANTENARI DE LA MORT DEL CARDENAL ANSELM M. ALBAREDA

Homilia del P. Abat Josep M. Soler, 1 d'octubre de 2016

Feliços els ulls que poden veure això que vosaltres veieu. Aquesta benaurança, germans i germanes estimats, no fa referència només als deixebles que eren entorn de Jesús en aquell moment, tot i ser-ne els primers destinataris. Fa referència a tots els qui creiem en ell. Som feliços, també dos mil anys després, de *veure* el que veiem. *Veure*, no tant amb els ulls corporals, com amb la mirada de la fe. I, què veiem?

El text evangèlic mateix ens dóna la resposta a aquesta pregunta. Veiem que Jesucrist ens comunica l'amor entranyable del Pare, perquè ell és la imatge del Déu invisible (cf. Col 1, 15). En ell, Déu es fa màximament proper de la humanitat, solidari de tot el que viu cada home i cada dona del món. En Jesucrist veiem la imatge del Déu que eixuga les llàgrimes dels ulls i del cor, del Déu humil que s'agenolla als peus de cada ésser humà per purificar-lo, per guarir-li les ferides del cor, per donar-li vida.

Això, però, només ho pot captar un cor humil, com, per exemple, el de santa Teresa de l'infant Jesús, de la qual avui fem memòria. El Pare només ho revela *als senzills*, tal com ho deia Jesús en el seu esclat de joia davant el Pare. En sentir-ho, doncs, som invitats a obrir amb senzillesa el cor i la intel·ligència a tot allò que el Pare ens manifesta. I som invitats, també, a agrair el do que ens és fet de poder *veure* i *sentir* les coses de Déu. No és tracta, tal com he dit, d'una experiència feta per mitjà dels sentits, sinó de la fe. Perquè és la fe que ens fa *veure* Déu en Jesús i *sentir* la seva Paraula portadora de vida, de joia, d'esperança, de sentit de l'existència. A l'evangeli d'avui, veiem, encara, que Jesús lluita contra el mal que hi ha en el món i ens invita a associar-nos a aquesta obra de lluita contra el mal en favor de la humanitat. I això, també, ens fa feliços i ens porta esperança, perquè, tal com deia el text evangèlic, gràcies a Jesucrist *els nostres noms estan escrits en el cel*. És a dir, som cridats a formar part del nombre dels salvats, dels qui tenen vida per sempre.

Aquesta va ser la convicció de fons que animà la vida del P. Anselm M. Albareda, del qual avui, a Montserrat, commemorem els 50 anys de la seva mort esdevinguda el 20 de juliol del 1966. Ja de jove, era ben conscient que la seva existència era fruit de l'amor de Déu; «Déu em va fer home», deia, per afegir-hi tot seguit «i jo em vaig fer monjo». La vida monàstica era, per a ell, la manera de correspondre al Déu que l'havia creat, que l'havia estimat des de sempre i l'havia salvat per Jesucrist. Nascut a Barcelona el 1892, rebé el nom de Joaquim; quan tenia 7 anys la seva família es traslladà a Badalona, una ciutat que sempre portà al cor. El 1904 ingressà al nostre monestir on ja tenia un germà, el P. Fulgenci, que després fou màrtir i beatificat el 2013. En iniciar el noviciat rebé el nom monàstic d'Anselm M. A Montserrat va professar i hi rebé l'ordenació presbiteral. Es llicencià en teologia al Pontifici

Ateneu de Sant Anselm de Roma. Acabat, en aquesta ciutat mateixa primer i després a Friburg de Brisgòvia, s'especialitzà en història i perfeccionà els seus coneixements de paleografia, diplomàtica i arxivística. Tornat a Montserrat, fou arxiver; es dedicà a estudiar la història dels monestirs catalans, i a divulgar-la, per la qual cosa inicià la col·lecció «Catalonia Monastica», com abans havia fet amb «Analecta Montserratensia». A partir de les seves investigacions, deixà ben establert que el fundador de Montserrat fou l'Abat Oliba, que hi envià monjos de Ripoll. També oferí una nova visió ben documentada del pas de sant Ignasi de Loiola per Montserrat, aportant dades noves sobre la seva estada a la muntanya i sobre algunes fonts dels Exercicis ignasians. Va ser remarcable la publicació de la bibliografia sobre la Regla benedictina. El nom del P. Anselm M. Albareda, però, ha quedat sobretot lligat a la seva «Història de Montserrat», que, tot i no ser una obra científica sinó de divulgació, és, pel que fa al nostre monestir i santuari, la primera pensada amb criteris moderns d'historiografia i de la qual s'han anat fent edicions actualitzades fins als nostres dies. Diverses vegades, durant la dictadura de Primo de Rivera, va ser acusat davant la nunciatura de Madrid i davant la Santa Seu de catalanista i de separatista pel fet de defensar els drets i la personalitat de Catalunya. Fins i tot va haver d'exiliar-se durant un temps.

El Papa Pius XI, que abans havia estat bibliotecari i valorava l'obra del P. Albareda, el va cridar a Roma el 1936 per nomenar-lo Prefecte de la Biblioteca Vaticana; ho va ser gairebé durant 25 anys, sota els pontificats de Pius XI, Pius XII i sant Joan XXIII, amb qui s'havien conegut durant els temps que Roncalli era nunci a París i amb el qual tenia una relació molt cordial d'amistat. A la Biblioteca Vaticana va treballar ingentment per reorganitzar-la i modernitzar-ne les instal·lacions. Durant la segona guerra mundial, pogué salvar nombrosos fons de biblioteques i d'obres d'art, entre altres els del monestir de Montecassino; i alhora ajudà i salvà moltes persones perseguides. L'any 1951, el Papa Pius XII li donà el títol d'abat de Santa Maria de Ripoll; i va rebre la benedicció abacial en aquesta basílica montserratina de mans del seu superior a la Vaticana, el cardenal Eugeni Tisserant. En haver de buscar un lema per al seu escut abacial, escollí una frase que es troba a la regla de sant Benet però que, provinent de la saviesa clàssica, fou heretada pels Pares de l'Església: «ne quid nimis», «de res massa» (RB 64, 12). El monjo humanista, hi expressava l'equilibri, la sobrietat, la prudència i la moderació que provenen d'una visió serena i desapassionada de la història i, encara més, de la lectura creient dels llibres bíblics que parlen de la saviesa de vida. Per tarannà i per convicció cristiana, fou un home bondadós, abnegat, disposat a ajudar sempre que podia.

Sant Joan XXIII li va voler premiar la seva tasca i l'elevà al cardenalat el 1962. I tot seguit el féu arquebisbe titular de Gissaria. Era el tercer cardenal que Montserrat donava a l'Església romana al llarg de la seva història. En aquell moment, Albareda va canviar el lema del seu escut; hi va posar: «Nihil amoris Christi preponere», és a dir, «no anteposar res a l'amor de Crist» (RB 4, 21). Ja no era, doncs, la seva dimensió humanista afaiçonada en la Regla de sant Benet el que s'hi expressava; sinó el seu amor pel Crist aprofundit dia rere dia en la seva vida de monjo. Conscient de l'amor que el Crist li tenia, se sentia esperonat, urgit, per

correspondre-li, generosament i joiosament, en la seva vida personal, en superació de les dificultats, en l'exercici de les seves responsabilitats i en el seu testimoniatge pastoral. Contrari com era a la dictadura que s'havia establert a l'Estat Espanyol després de la guerra civil, va refusar de rebre la birreta cardenalícia del Cap de l'Estat, segons era costum a l'època. El Cardenal Albareda participà en la primera sessió del concili Vaticà II, en la preparació del qual havia col·laborat, i hi tingué un paper actiu en l'àmbit de la litúrgia. Participà, també, en el conclave que elegí Pau VI.

Durant totes els anys de la seva estada a Roma, va ser acompanyat pel fidel i discret G. Anselm Tetas, a més d'alguns altres monjos montserratins que estaven amb ell una temporada. Morí a Barcelona, on havia arribat ja greument malalt, la matinada del 20 de juliol de 1966. Les seves despulles reposen a la cripta d'aquesta basílica, prop de les del P. Abat Marcet, del qual fou gran col·laborador, i de les del seu germà màrtir, el P. Fulgenci. Avui, en aquesta celebració, demanem que el Senyor el tingui en el seu Regne de vida i alhora donem gràcies pel do que el P. Anselm M. Albareda va ser per Montserrat, per l'Església, pel món de la cultura.

«No anteposar res a l'amor del Crist». Aquest lema del nostre Cardenal s'harmonitza bé amb el missatge de joia que ens dóna l'evangeli d'avui: *Feliços els ulls qui poden veure*, i comprendre, i acollir l'amor del Pare manifestat en l'amor de Jesucrist. Un amor que amara aquesta celebració de l'Eucaristia i ens urgeix a estimar i a servir.

El Bon Pastor
Revista per a preveres
